

מ"ת 38075/07/15 - מדינת ישראל נגד מחמד דאר אלשיך, סעדי דאר אלשיך, עיסא ג'אבר

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט ד"ר יגאל מרזל

מ"ת 38075-07-15 מדינת ישראל נ' דאר אלשיך (עציר) ואח'
המבקשת
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
ע"י ב"כ עו"ד חיים פס

נגד
המשיבים

1. מחמד דאר אלשיך (עציר)
 2. סעדי דאר אלשיך (עציר)
 3. עיסא ג'אבר (עציר)
- ע"י ב"כ עו"ד מוחמד עווד

החלטה

בעניין המשיב 3

רקע רלבנטי

1. לפניי בקשה לעיון חוזר שהגיש המשיב 3 ("המשיב"). כתב האישום שהוגש לבית משפט זה נגד המשיב (והמשיבים האחרים) מייחס לו עבירות של שוד בחבורה תוך שימוש באלימות; חבלה חמורה בנסיבות מחמירות; וכן הסעת שב"ח. עיקר האירוע המתואר בכתב האישום תחילתו בקשר שקשרו המשיב ושותפיו לבצע מעשה של שוד בדירה מסוימת שהייתה מצויה בשיפוצים. לפי כתב האישום, המשיב אסף את שני שותפיו, שוהים בלתי חוקיים. בהגיעם לדירה המשיב הוא זה שנכנס לבית ובדק מי נמצא בדירה. בהמשך בוצע מעשה השוד עצמו בידי שני הנאשמים האחרים כאשר המשיב המתין ברכב בתצפית. שני האחרים עטו גרביים על ידיהם. הם דפקו בדלת ומשזו נפתחה הם דחפו את המתלוננת על הרצפה. המשך כתב האישום מתאר מעשה אלימות שבוצעו במתלוננת לרבות כבילתה באמצעות חבל. נלקח רכוש מן הדירה ונזרע בה אי סדר רב. לאחר איום על המתלוננת, עזבו הנאשמים האחרים את הדירה. הם נעלו את הדלת אחריהם באמצעות מפתח שלקחו עימם. הם נכנסו לרכב שבו המתין המשיב והוא הסיע אותם למחסום קלדניה, משם הם יצאו מישראל.

2. עם הגשת כתב האישום התבקש גם מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בשלב ראשון בית המשפט אכן הורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו (כב' השופט י' נעם, החלטה מיום 21.9.2015). זאת לאחר תסקיר שלילי של שירות המבחן. באותה החלטה הותר פתח להגשת בקשה לעיון חוזר ככל שתוצע חלופת מעצר אפקטיבית והדוקה הכוללת איזוק אלקטרוני. בקשה לעיון חוזר שכזו אכן הוגשה. בהחלטת כב' הנשיא דוד חשין מיום 25.11.2015, הועבר המשיב למעצר תחת פיקוח אלקטרוני בכפר אבו

גוש. צוין בהחלטה זו, בין היתר, שיש למשיב עבר פלילי בגין הרשעתו בעבירות של פציעה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. העבירות היו משנת 2013 וההרשעה משנת 2014. המעבר למעצר בפיקוח אלקטרוני היה בעקבות תסקיר חיובי של שירות המבחן.

3. מאז החלטה זו שמיום 25.11.2015 ועד לעת הזו, מצוי אפוא המשיב במעצר בפיקוח אלקטרוני בבית שנשכר ביישוב אבו גוש לצורך כך ובפיקוח של מפקחים שונים שבית המשפט אישר בשלבים אלו ואחרים. כפי החלטת כב' הנשיא חשין מיום 26.11.2015 ובהמשך לתסקיר שירות המבחן, הוגשה לבית המשפט מידי שבוע (עד לשלב מסוים) תכנית שבועית לפיקוח וחלוקת שעות בין המפקחים. הסדר זה עוגן בשנית בהחלטה מיום 21.12.2015.

הבקשה שלפניי

4. בבקשה לשינוי תנאי שחרור, כלומר לעיון חוזר, צוין שעבר פרק זמן משמעותי מאז שהמשיב הועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני. לאורך כל התקופה - של למעלה מחמישה חודשים (בעת הגשת הבקשה) לא נרשמה כל הפרה. התבקש לאפשר למשיב לעבור לגור בעיר העתיקה בבית סבו וסבתו. התבקש גם לאפשר לו לצאת לעבודה בשעות הבוקר ובפיקוח. בהחלטה מיום 22.5.2016 התבקש תסקיר משלים מטעם שירות המבחן בעניינו של המשיב מבלי שיש בכך משום הבעת עמדה ולגופו של עניין מטעם בית המשפט.

5. בתסקיר מיום 1.6.2016 צוין שהבקשה ששירות המבחן בדק היא הפסקת האיזוק האלקטרוני ושינוי מקום המעצר לבית המשיב עצמו בכפר א-טור שבהר הזיתים תוך יציאה לעבודה בעסק המשפחתי תחת פיקוח אביו ודודו. שירות המבחן ציין בתסקיר שלא נפתחו תיקים פליליים נוספים נגד המשיב מאז השמתו בפיקוח אלקטרוני. עוד צוינה ההתרשמות של שירות המבחן מן האפקט ההרתעתי של המעצר המתמשך ומן המוטיבציה של המשיב לחזור לשגרת חיים פעילה ויציבה במשפחתו. בתסקיר גם נרשם ששיחה עם המפקחים עלה שמאז העתקת המגורים שלהם מהעיר העתיקה בירושלים למקום המעצר באבו גוש, חשים המפקחים זרות ואף עוינות מצד תושבי המקום (הגם שקיימת נכונות להמשיך בפיקוח). שירות המבחן התרשם מהוריו של המשיב ומן הלכידות המשפחתית והנכונות לסייע לו תוך פיקוח והצבת גבולות. נוכח העובדה שהמשיב מצוי בתנאי מעצר תקופה ממושכת, תחילתה במעצר ממש ולאחר מכן באיזוק אלקטרוני ומבלי שנפתחו תיקים חדשים ועל יסוד ההתרשמות מן המשיב ומן המפקחים - המליץ שירות המבחן בתסקיר המשלים על הסרת הפיקוח האלקטרוני. כמו כן הומלץ על שהיית המשיב במעצר בית לילי בביתו תחת פיקוח המפקחים הקיימים והוריו. הומלץ גם לאפשר למשיב לצאת לעבודה תחת פיקוחו וליווי של אביו ודודו, בעסק המשפחתי המצוי באזור ירושלים.

מהלך הדיון

6. בדיון שהתקיים לפניי במעמד ב"כ הצדדים והמשיב עצמו ביום 9.6.2016, הודיע ב"כ המשיב שנושא היציאה לעבודה אינו עומד על הפרק נוכח הזמן הרב שחלף וגם נוכח היעדרות המעסיק. עניין זה התייתר אפוא. נותרה להכרעה בקשת המשיב להפסקת האיזוק האלקטרוני ולשינוי מקום השהות לבית בשכונת א-טור. במהלך הדיון שהתקיים הדגיש ב"כ המשיב שוב את הזמן הממושך שבו מצוי המשיב בתנאים מגבילים, ואת הבעיות הכלכליות הנובעות מהמשך המעצר באבו גוש. כמו כן דווח לבית המשפט שקיים קושי בהמשך הפיקוח במקום זה נוכח עוינות של התושבים במקום כלפי מפוקחים שמגיעים מירושלים. ב"כ המשיב הדגיש את התמשכות ההליכים בדיון העיקרי תוך שמועד ההוכחות הראשון נקבע לחודש יולי. במסגרת הדיון האמור, הודיע ב"כ המשיב שקיימת

נכונות מטעמו להיות לא רק בתנאי מעצר בית מלא בבית בא-טור, אלא להמשיך ולהיות במעצר באיזוק אלקטרוני בבית זה, וזאת בכפוף לחוות דעת של מנהלת האיזוק.

7. ב"כ המבקשת הסכים בדיון לכך שהמעצר באיזוק אלקטרוני ישתנה ויהיה בבית בא-טור אך בלבד שיחולו כל התנאים המגבילים שנקבעו ובכפוף לחוות דעת של האיזוק האלקטרוני. אשר להתמשכות ההליכים ציין ב"כ המבקשת, שמועדי ההוכחות שהיו קבועים לחודש דצמבר 2015 - בוטלו לבקשת הסניגורים. עם זאת הודגש לפני בית המשפט שככל שלא ניתן להותיר את המשיב באיזוק אלקטרוני - אין מקום להיעתר לבקשה ומעבר למעצר בית מלא בבית בא-טור. הודגש בטיעון, שמדובר בתיק חמור ביותר של שוד, ושאינ מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה. עוד נטען שיש לראות באיזוק האלקטרוני בנסיבות אלה כהכרח ובגדר חלופה למעצר של ממש שבו היה נתון המשיב במשך תקופת זמן מסוימת בתיק זה. ובאשר לקשיים בהמשך הפיקוח באבו גוש, הרי שהמפקחים הודיעו שהם מסוגלים להמשיך ולפקח על המשיב וכך או אחרת שעליו לעמוד בכל התנאים הנדרשים למרות הקשיים המדווחים.

8. בשלהי דיון זה, ולאחר שנחקרו גם המפקחים הנוספים שהוצעו, התבקשה יחידת הפיקוח האלקטרוני לבדוק את האפשרות לקיים פיקוח אלקטרוני בכתובת המגורים של המשפחה בשכונת א-טור. זאת, בהמשך לעמדות ב"כ הצדדים שצינו לעיל, ולאחר שב"כ המבקשת הודיע לבית המשפט שלפי בירור שנעשה, ניתן באופן עקרוני להתקין איזוק אלקטרוני במקום זה. ועוד דווח לבית המשפט כי קיימת תחנת משטרה סמוך לבית המגורים.

חוות דעת יחידת הפיקוח

9. יחידת הפיקוח האלקטרוני הודיעה לבית המשפט (בחוות דעת מיום 13.6.2016) שלא נעשתה בדיקה קונקרטית בבית המגורים נוכח חוות דעת של קצין משטרה בכיר שלפיה קיימת סכנה לביטחון הנפש במתווה של פיקוח אלקטרוני במקום. במכתבו של קצין המשטרה הרלבנטי מאותו היום, צוין שלאחר התייעצות עם גורמי מודיעין חקירות וסיוור, הומלץ שלא לאשר את הפיקוח באזור זה. כך הדבר היות שאזור א-טור בכלל והרחוב הספציפי בפרט מתאפיינים באירועים על רקע לאומני הכוללים ידוויי אבנים ובקבוקי תבערה לעבר שוטרים ואזרחים העוברים בדרכם להר הזיתים. הרחוב עצמו היה סגור עם חסימות קשיחות במשך תקופה ארוכה עד לפני מספר חודשים בעקבות האירועים הללו.

10. התאפשר לב"כ הצדדים להתייחס לנדון. בהודעת ב"כ המשיב (מיום 16.6.2016) הודע לבית המשפט שקיים הבדל בין הרחוב שבו מצוי בית המשפחה שהוצע כחלופה, לבין הרחוב הראשי שאליו התכוונה המשטרה בחוות דעתה. ברחוב הראשי יש מידי פעם הפרות סדר אך לא ברחוב המשני. עוד הוסף, שלידעת ב"כ המשיב, אין פיקוח אלקטרוני בכל השכונה והדבר אינו קשור להפרות סדר המתרחשות בעיר או במקום זה. בית המשפט התבקש אפוא על יסוד התסקיר החיובי, הטענות שנשמעו וכן מכלול הנסיבות - לקבל את הבקשה לעיון חוזר ולהורות על הפסקת המעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני ועל מעבר למעצר בית מלא בפיקוח המפקחים השונים בית המשפחה בשכונת א-טור בירושלים.

דיון והכרעה

11. לאחר שעיינתי במכלול החומר שלפניי ושמעתי את עמדות ב"כ הצדדים, מסקנתי היא שדין הבקשה לעיון חוזר להידחות, כלומר שלא יחול שינוי בכל התנאים שנקבעו בעניינו של המשיב עד לעת הזו. המשיב יישאר עצור בפיקוח אלקטרוני בכתובת שנקבעה ביישוב באבו גוש, ובתנאים שנקבעו.

12. העניין הראשון העומד על הפרק בהתאם למהלך הדיון שהיה לעיל, הוא התשובה לשאלה אם ניתן כעניין מעשי ומוסכם למעשה בין ב"כ הצדדים, להותיר את המשיב עצור בתנאי איזוק אלקטרוני, תוך שינוי מקום המעצר. כלומר, לאפשר למשיב להיות עצור בפיקוח אלקטרוני בבית המשפחה בא-טור חלף הבית באבו גוש. בעניין זה המסקנה היא בשלילה. חוות דעת מנהלת הפיקוח היא ברורה. לפי חוות הדעת ומכתב משטרת ישראל שצורף לה, לא ניתן לקיים פיקוח אלקטרוני במקום זה. הדברים עולים בקנה אחד עם עמדתו של ב"כ המשיב שלפיה לא קיים פיקוח במקום זה. אמנם כאמור לעיל, ב"כ המשיב משיג במידת מה על חוות דעת המשטרה שעליה נסמכה יחידת הפיקוח האלקטרוני ובכל הקשור להפרות הסדר שקיימות במקום. אך לא מצאתי מקום לקבל טענות אלה וכדי מסקנה שלפיה יש להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני במקום זה. מכתבו של קצין המשטרה מתייחס באופן ספציפי לאותו רחוב שגם ב"כ המשיב התייחס אליו. צוין באופן מפורש שרחוב זה היה סגור במשך מספר חודשים. ואף צוין באותו מכתב שיום קודם להגשתו (כלומר ביום 12.6.2016) נפגעה ניידת של מרחב קדם מזריקת אבנים ובקבוקי תבערה במקום. אותו המכתב התייחס לא רק לרחובות הספציפיים אלא לאזור א-טור בכלל. המשמעות היא שאין מקום לקיים מעצר בפיקוח אלקטרוני במקום זה. בנסיבות אלה, לא מצאתי מקום להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני בניגוד לחוות הדעת של יחידת הפיקוח (וראו סעיף 22ב(ד) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996). משכך הם פני דברים, מתווה מוסכם זה שבין ב"כ הצדדים אינו רלבנטי ואין הוא עומד על הפרק.

13. על רקע זה, העניין השני, העומד להכרעה, הוא אם יש מקום לאפשר למשיב לצאת מתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני שבהם הוא מצוי עד לעת הזו, ולעבור לשהות בתנאי מעצר בית מלא בבית המשפחה בא-טור ובפיקוח המפקחים שהוצעו וכן ערבויות כספיות. תשובתי לשאלה זו היא בשלילה. אכן, העבירות המיוחסות למשיב הן עבירות חמורות. המשיב השתתף לכאורה באירוע שוד אלים תוך שהוא היה זה שהסיע את שני שותפיו - שוהים בלתי חוקיים - למקום האירוע וחזרה ממנו. הוא בדק את הנוכחות בדירה קודם לאירוע השוד. הוא תיצפת והמתין לשותפיו. עמד על כל אלה כב' השופט י' נעם בהחלטתו הנזכרת לעיל על מעצרו של המשיב (בתחילה) עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. על כך יש להוסיף את העבר הפלילי שהוא מתקופה שאינה רחוקה בזמן, ואת חומרתו שעומדת בפני עצמה (פציעה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו). ועוד יש לציין את ההתרשמות השלילית שהייתה לשירות המבחן ולו בתחילת ההליכים, מן המשיב. בתסקיר מיום 19.8.2015 צוינה נטייתו של המשיב לפעול באימפולסיביות תוך קושי בהפעלת שיקול דעת. שירות המבחן ציין שקיימת רמת סיכון בינונית-גבוהה להישנות התנהלות פוגענית וזאת בין היתר נוכח ההרשעה הקודמת בפלילים ועונש המאסר בפועל (חודשיים בעבודות שירות) שהוא נשא בו. מצבור נתונים זה עומד אפוא כנקודת מוצא בהתייחס לבקשתו של המשיב על שני מרכיביה - כלומר סיום המעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני וכן המעבר לבית המשפחה בא-טור.

14. נכון הדבר, שהמשיב מצוי תחת תנאים מגבילים משמעותיים מזה תקופה ממושכת. כתב האישום הוגש עוד בחודש יולי 2015. המשיב היה עצור במעצר ממש מספר חודשים. הוא עבר להיות עצור בפיקוח אלקטרוני ביום 25.11.2015. הוא מצוי בסטטוס זה, על כל המשתמע ממנו, קרוב לשבעה חודשים מאז. לא נרשמו הפרות במשך תקופה זו. וכעולה מהתסקיר האחרון של שירות המבחן כמו גם מטעוני ב"כ המשיב, המשפחה נתקלת בקשיים מסוימים שעיקרם עוינות כלפיה - במסגרת הפיקוח בתנאי איזוק אלקטרוני על המשיב ביישוב אבו גוש. ויש לשוב ולציין, ששירות המבחן בתסקיר האחרון לא רק שהמליץ לשנות את מקום השהות ולסיים את הפיקוח האלקטרוני - אלא אף המליץ לאפשר למשיב לצאת לעבודה. על כל האמור לעיל ניתן גם להוסיף שקיימים כמה מפקחים על המשיב שאושרו בהחלטות קודמות שניתנו בעניינו. כמו כן נבחנו לפניי בדיון מיום 9.6.2016 שני מפקחים נוספים (הוריו של המשיב, שנראה שהוצעו כמפקחים לא לבית באבו גוש אלא לבית בא-טור).

מפקחים אלה הותירו רושם חיובי, וזאת גם בהמשך לתסקיר שירות המבחן האחרון שהתרשם מהרצון והנכונות של המשפחה כולה לסייע למשיב בעת הזו. מכל אלה - לא נעלמו עיניי, וגם לא מההתמשכות של ההליך העיקרי.

15. אך חרף כל זאת, לא מצאתי כאמור מקום להיעתר למבוקש. נוכח חומרת העבירות שבהן הואשם המשיב, עברו הפלילי, רמת המסוכנות שעלתה מן התסקירים המוקדמים יותר - נוכח כל אלה, ברי שבנסיבות המקרה ואפילו לאחר חלוף הזמן, נדרש פיקוח הדוק ביותר על המשיב. עניין זה מצא ביטוי בהחלטת כב' הנשיא חשין מיום 25.11.2015. ויודגש שבתסקיר שהגיש שירות המבחן עובר להחלטה להעביר את המשיב למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, חזר שירות המבחן על הערכתו שלפיה קיימת מן המשיב רמת סיכון בינונית-גבוהה תוך מסקנה נוספת, שלפיה ריחוק ממקום המגורים של המשיב בשילוב הפיקוח האלקטרוני יכולים להפחית את רמת הסיכון. הומלץ גם שתיערך תוכנית פיקוח שבועית של המפקחים לפי ימים ושעות שתוגש מידי שבוע לעיונו ואישורו של בית המשפט. המלצה זו קיבלה בהסכמה תוקף של החלטה.

16. שינוי התנאים המגבילים בעניינו של המשיב וכדי הסרת הפיקוח האלקטרוני ושינוי מקום המעצר לבית בא-טור, אינה עולה לדעתי בקנה אחד עם מכלול נתונים זה. הוא אינו עולה בקנה אחד עם הערכת הסיכון השונה של שירות המבחן עד לתסקיר האחרון. אמנם התסקיר האחרון הגיע לידי המלצה אחרת. אך למרות המשקל המשמעותי של המלצת שירות המבחן, לא מצאתי מקום לקבלה בנסיבות המקרה נוכח כל האמור לעיל וההכרח גם בשלב זה לעמדותי, בתנאים מגבילים הדוקים ביותר על המשיב. על כך יש להוסיף, ועדיין במישור החלופה שהוצעה, שכעולה מחוות דעת הפיקוח האלקטרוני ומכתב קצין המשטרה שנשמעה עליו, מדובר באזור וברחוב שיש בו הפרות סדר נמשכות. גם מטעם זה קיים קושי בכל חלופה אפקטיבית במקום זה - חלופה של מעצר בית מלא בפיקוח.

17. על כל האמור לעיל יש גם להוסיף ולו מעבר לנדרש, שני נתונים נוספים הפועלים גם הם כדי דחיית המבוקש: ראשית, הגם שבתחילה הוגשה לעיון בית המשפט מידי שבוע אותה תוכנית לאישור, הרי שבשלב מסוים עניין זה הפסיק להתבצע מבלי שבאה החלטה של בית המשפט המאפשרת לעשות כן. שנית, כעולה מהודעה נפרדת של יחידת הפיקוח האלקטרוני (מיום 14.6.2016), זומן המשיב לשימוע בגין הפרת תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני. תוצאות השימוע לא הודעו לבית המשפט, ואין כמובן להיאחז בעניין זה כשלעצמו ובטרם נשמעה גרסת המשיב. אך התמונה העולה לכאורה מצבר נתונים זה ומעבר לנדרש, היא כזו שגם בה יש כדי להצביע על כך שלא בשלה העת לשנות מן התנאים המגבילים שבהם מצוי המשיב.

18. טרם סיום אציין כפי שעלה כאמור מתסקיר שירות המבחן והן מן הטיעון לפניי, המשפחה נתקלת בקשיים לא מעטים בכל הקשור להמשך הפיקוח ביישוב אבו גוש ונוכח החובה של המפקחים להמשיך ולשהות שם, זאת במיוחד בתוך חודש הרמדאן. אולם בהעדר מקום מוצע אחר לאיזוק האלקטרוני, וחרף קשיים נטענים אלה, לא מצאתי מקום להורות על המבוקש בשל טענה זו. ויוסף עוד לעניין אחרון זה שבתסקיר שירות המבחן המפקחים הודיעו שלמרות הקשיים הם מוכנים להמשיך ולפקח על המשיב "ככל שיידרש".

התוצאה

19. בשל מכלול טעמים אלה מסקנתי היא שדין הבקשה להידחות.

20. המזכירות תמציא העתק ההחלטה לב"כ הצדדים באמצעות הפקסימיליה (כפי הסכמתם בדיון מיום 9.6.2016), ותוודא קבלתו בידם. עותק ההחלטה יועבר גם לשירות המבחן וכן ליחידת הפיקוח האלקטרוני.

ניתנה היום, י"ג סיוון תשע"ו, 19 יוני 2016, בהעדר הצדדים.